

Pokračovanie z titulnej strany.

život v reholi v najčernejších farbách a svetský život ako bezstarostný a šťastný. Štefan sa nedal odradiť. Rodičia mu nakoniec nechali slobodu a v roku 1602 mohol vstúpiť do noviciátu jezuitov v Brne. O dva roky zložil prvé sľuby. Ako rehoľník účinkoval najprv v Prahe. V roku 1607 ho poslali do Lubľany a o rok na to do Klagenfurtu. Tam vyučoval rétoriku a literatúru. V roku 1611 ho preložili do Štajerského Hradca. Tam si dokončil teologické štúdiá a v roku 1613 bol vysvätený za kňaza. Ako kňaz účinkoval v Humennom na Katolíckom gymnáziu. V roku 1616 sa stal riaditeľom. Okrem toho bol aj pastoračne činný. Kázal, vyučoval, vysvetľoval. Vojskársky veliteľ mesta Košice Andrej Dóczy požiadal prestavených jezuitskej rehole, aby Štefana uvoľnili pre službu v Košiciach. Predstavení vyhovel a Štefan v roku 1618 prišiel do Košíc.

V roku 1619 sa vzbúрили proti katolíckemu rákúskemu cisárovi Ferdinandovi II. všetci protestanti v Čechách, na Morave a v Sliezske. Spojili sa s uhorskými luteránmi a vyzvali sedmohradského vojvodu Gabriela Bethlena, aby sa postavil na ich čelo. Bethlen už dávnejšie pomýšľal, ako sa zmocniť uhorskej koruny. Navyše bol tiež protestantom. Vyhovel im teda, zozbieral štyridsaťtisíc vojakov a pod vedením Juraja Rákocziho ich vpravil do Uhorska. Luteráni a kalvíni ich prijímali s veľkou radosťou, no katolíci s hrôzou a strachom. Košice boli v tých časoch už zväčša kalvínske. Zabrali kostoly a fary. Štefan Pongrácz a Melichar Grodziecki, ktorí prišli v roku 1618 do Košíc, zriadili kaplnku v sále kráľovskej kúrie, ktorú im poskytol kráľovský miestodržiteľ Košíc Andrej Dóczy. Povstalci na čele s Rákoczim vtiahli 3. septembra do Košíc. Kalvínsky vodca Peter Alvinci nahuckal bohatého meštana Rajnera, aby s pomocou mestskej rady vyhubili všetkých katolíkov v meste. Aj keď členovia mestskej rady boli väčšinou kalvíni, predsa sa im to zdalo prikruté. A tak sa rozhodli, že budú žiadať iba smrť katolíckych kňazov.

Vtedy začalo utrpenie troch kňazov. Zatkli ich a najprv sa pokúšali rečami a sľubmi ich presvedčiť, aby sa vzdali katolíckej viery. Tri dni ich ne-

chali o hlade a smäde. Ich to však nezlomilo. Marekovi Križinovi Rákoczi ponúkol zhabané majetky ostrihomskej kapituly v Krásnej nad Hornádom. Marek ponuku neprijal. Odkázal Rákoczi, že majetky nepatria jemu, ale ostrihomskej kapitule a nemá právo ich zaujať. Keď to Rákoczi počul, rozzúril sa a vydal rozkaz, aby všetkých troch umučili. Hajdúsi spustošili kaplnku a ich bili, rezali, sekali a pálili. Keď sa nepoddali, Marekovi a Melicharovi stali hlavu. Stalo sa to 7. septembra 1619. Štefanovi zaťali dvakrát do krku a do hlavy, ale nezabili ho. Všetkých troch potom hodili do žumpy. Štefan Pongrácz ešte asi dvadsať hodín žil. Okolo šiel kostolník Štefan Eperješi, ktorý počul stonanie. Pýtal sa, kto tam je. Pongrácz ho požiadal, aby zavolať pomoc od kráľovského komorníka Hoffmana. No kostolník hovoril, že jeho samého hľadajú a chcú ho zabiť a ani Hoffman už nežije. A tak Pongrácz povzbudzoval kostolníka, aby aj on vytrval. Zanedlho, nad ránom 8. septembra 1619 zomrel.

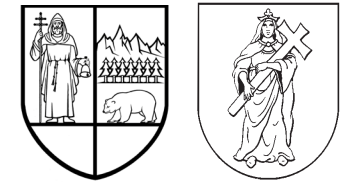
Nad týmto činom sa zhrozili nielen katolíci, ale aj mnohí kalvíni. Mestský radca povolil vytriahnuť ich telá z odpadovej jamy. Slávnostný pohreb nedovoliť. Neskôr získala Katarína, nábožná manželka Žigmunda Forgáča, povolenie, aby ich mohla pochovať na svojom panstve. Bethlen to síce povolil, no urobiť to mohli len v noci a tajne. Telá mučeníkov previezli na veľkostatok do Nižnej Šebastovej a potom do kostola na panstve v Hertníku (okres Bardejov). V roku 1635 dala kňažná Pálffyová, vdova po Forgáčovi, zhotoviť veľkú umeleckú truhlu z cinu. Tam vložili telá mučeníkov a previezli ich do Trnavy. Uložili ich v kláštore klarisiek. Za vlády cisára Jozefa II. bol tento kláštor spolu s inými zrušený. Pozostatky mali prepadnúť v prospech štátu, no generálny vikár ich v mene ostrihomskeho arcibiskupa odkúpil a v roku 1784 truhlu uložili v krypte uršulínok v Trnave, neskôr ich preniesli do oratória kláštornej kaplnky. Za blahoslavených ich vyhlásil pápež sv. Pius X. v roku 1905 v chráme sv. Petra v Ríme. Za svätých ich vyhlásil pápež Ján Pavol II. v roku 1995 v Košiciach.

životopisysvatých

Farská Rodina

Pre vnútornú potrebu farnosti Spišská Belá
dobrovoľný príspevok 0,10 €

Cezročné obdobie

1. september 2013 - 36/2013

KOŠICKÍ MUČENÍCI

Medzi troch košických mučeníkov patrí Marek Križin, Melichar Grodziecki a Štefan Pongrácz. **MAREK KRIŽIN** pochádzal z Chorvátska, z mesta Križevac. Narodil sa roku 1589 v šľachtickej a veľmi zbožnej rodine. Študoval vo Viedni, v Štajerskom Hradci a v Ríme. Za kňaza bol vysvätený v roku 1615. Ostrihonský arcibiskup a uhorský prímás Peter Pázmán, ktorý sídlil v Trnave si ho povolal do svojho biskupstva. Marek Križin sa stal učiteľom a riaditeľom kapitulských škôl v Trnave. Po čase ho arcibiskup povýšil na kanonika ostrihomskej kapituly a svojho radcu. Do správy mu zveril majetok opátstva v Krásnej nad Hornádom pri Košiciach, ktoré

patrilo ostrihomskej kapitule. Marek Križin teda zvykol cestovať do okolia Košíc, kde sa staral o nielen o majetok, ale aj o duchovné potreby ľudu. V tom čase sa veľmi šírili kalvinizmus. Katolíkov utlačali, Marek ich teda povzbudzoval, aby vytrvali. Z Krásnej musel kvôli úradným záležitosťam dochádzať aj do Košíc. Tam sa zoznámil s jezuitmi Melicharom Grodzieckim a Štefanom Pongráczom.

MELICHAR GRODZIECKI sa narodil okolo roku 1584 v poľskom Tešíne v Sliezske. Pochádzal zo šľachtickej rodiny, bol vnukom tešínskeho kastelána Mateja. Otec sa volal Henrich. Ich rodina mala majetky v dedine Grodziec (medzi Bialou a Tešínom). V roku 1603 Melichar vstúpil do Spoločnosti Ježišovej. Noviciát absolvoval v Brne. V tom istom čase tam bol v noviciáte aj Štefan Pongrácz. V roku 1605 zložil Melichar prvé sľuby. Predstavení ho poslali do Prahy do kolégia sv. Klementa, kde ďalej študoval. V roku 1614 bol vysvätený za kňaza. Aj ako kňaz zostal v kolégiu a dostal do správy dom chudobných, kam prijímali nemajetných študentov. Popritom sa duchovne staral aj o obec Kopaniny, kde boli majetky pražského kolégia. Koncom roka 1618 ho poslali predstavení do Košíc, aby sa staral o slovenských a nemeckých veriacich.

ŠTEFAN PONGRÁ CZ pochádzal tiež zo šľachtickej rodiny. Narodil sa asi v roku 1583 v Sedmohradsku, v meste Alvinc (pri Alba Julia). Študoval na gymnáziu v Koložvári (Cluj v Rumunsku). Od malička bol nábožným a hlbokým. Keď však rodičom oznámil svoje rozhodnutie stať sa rehoľníkom, dostal sa s nimi do sporu. Rodičia ho odhovárali, vykresľovali mu

pokračovanie na zadnej strane.

Farská rodina vychádza s týždňovou pravidelnosťou, pre vnútornú potrebu farnosti Spišská Belá.

Redakčná rada: Jaroslav Bachleda, Peter Petrek O2: 0905 694 717,

Karol Križian O2: 0904 985 308, Michal Holík O2: 0918 819 445,

www.rkfarnost.spisskabela.sk

Farské oznamy na nasledujúci týždeň

- Darovali na kostol v Sp. Belej:** z pohrebu Márie Porubovičovej 50€, novomanželia Šmindákovci 100€. Pán Boh zaplať.
- V nedeľu 1.9. sa v Rómskom pastoračnom centre v Kr. Vsi uskutoční po sv. omši o 16:30h modlitba chváľ s vyučovaním. Všetci ste srdečne pozvaní.**
- MO Slovenského orla SAMSON pozýva ženy a dievčatá na cvičenie,** ktoré sa začína v stredu **4.9.2013 o 18.30 hod.** v priestoroch telocvične na Farskom úrade v Spišskej Belej. Tešíme sa na Vás.
- V týždni je prvý piatok v mesiaci,** spovedať budeme vo štvrtok a piatok od 15.30 – 16.45 hod. V Krížovej Vsi v stredu od 16.45 hod. **Prosíme veriacich z Kr. Vsi, aby pred odpustovou slávnosťou využili čas na sv. zmierenia počas celého týždňa.**
- Chorých navštívime v stredu, p. kaplán MICHAL v piatok od 10:30h.**
- VENI SANCTE** – vzývanie Ducha Sv. na začiatku šk. roku - bude v piatok pri večerných sv. omšiach vo všetkých troch kostoloch našej farnosti.
- O pomoc pri upratovaní farského kostola dňa 6.9. t.j. v piatok po večernej sv. omši prosíme veriacich z ul. Letnej č.4. Mačutekova, č.7. Lorenčíkova, č.19. Gemzova, č.20. Firmentova, č.23. Ferenckova, č.24. Kalafutova.**
- Prosíme všetkých pútnikov, ktorí sa prihlásili na farskú púť RÍM – VELEHRAD – NITRA,** aby v kancelárii farského úradu nadiktovali adresu svojho trvalého pobytu, rodné číslo, číslo občianky al. pasu a aby zaplatili celú platbu, alebo aspoň zálohu 50€. Ešte stále sú voľné miesta, ak by sa chcel niekto prihlásiť nech tak urobí čím skôr.

OHLÁŠKY: SVIATOSŤ MANŽELSTVA SI CHCÚ VYSLÚŽIŤ:

Martin Kolumber, syn Vladimíra a Danky r. Siskovej, býv. v Poprade
a **Jana Kuchtová,** dcéra Martina a + Anny r. Sebešovej, býv. v Sp. Belej.

Peter Zibura, syn Jána a Mariany r. Hrobákovej, býv. v Sp. Belej
a **Lýdia Suchanovská,** dcéra Jána a Evy r. Rybovičovej, býv. v Sp. Belej.

Patrik Bednarčík, syn Dušana a Andrey r. Talárovej, býv. v Strážkach
a **Lucia Dudová,** dcéra Slavomíra a Heleny r. Hollujovej, býv. v Lubici.

NÁRODNÝ POCHOD ZA ŽIVOT.

Dňa 22. septembra 2013 sa bude v Košiciach konať prvý Národný pochod za život. Zvolávajú ho katolícky biskupi Slovenska, aby tak reagovali na silnejšie prejavy kultúry smrti. Cieľom tohto úsilia je zjednotiť všetkých ľudí dobrej vôle, aby bolo v našej krajine zaistené základné právo na život od počatia po prirodzenú smrť.

Naša farnosť Sp. Belá sa tiež zapojí do tejto akcie v spolupráci s KJS. Autobus pôjde do Košíc na národný pochod života zo Sp. Belej v nedeľu 22.9.2013 o 7.30hod od obchodného domu. **Cena za autobus pre dospelých 6€ a pre deti 3€.** Prihlásiť sa môžete v sakristii vo farskom kostole v Sp. Belej do 8.9.2013. V ponuke sú na objednávku aj čiapky s logom akcie za 3€, ktoré si môžete objednať pri registrácii v sakristii.

LITURGICKÝ PREHLAD			Spišská Belá	Strážky	Krížová Ves
NE	1.9.	DVADSIAŤ DRUHÁ NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ	7:30 9:00 10:30 18:30	9:00	7:45 16:30 K
PO	2.9.	<i>Féria</i>	18:30		17:30
UT	3.9.	<i>Sv. Gregora Veľkého, pápeža a učiteľa Cirkvi, spomienka</i>	18:30	17:30	17:30 K
ST	4.9.	<i>Féria</i>	6:30 17:30		17:30
ŠT	5.9.	<i>Féria</i>	15:00 + 17:45 R 18:30	17:30	17:30
PI	6.9.	<i>Féria</i>	6:30 18:30	17:30	7:00 K 17:30
SO	7.9.	<i>Sv. Marka Krížina, Melichara Grodzieckého a Štefana Pongrácza, kňazov a mučeníkov, spomienka Večerná omša z nasl. nedele</i>	7:30 F 16:00 so 18:30		17:30
NE	8.9.	DVADSIAŤ TRETIA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ NARODENIA PANNY MÁRIE V KR. VSI	7:30 9:00 10:30 18:30	9:00	10:30 16:30 K

+ adorácia K - kolónia R - sv. ruženec F - fatimská pobožnosť so - sobáš so sv. omšou

ÚMYSLY SVÄTÝCH OMŠÍ

	SPIŠSKÁ BELÁ:	STRÁŽKY:	KRÍŽOVÁ VES:
Ne	7.30 † páter Štefan Horváth 9.00 zdravie a pož. Alžbety 70r. 10.30 † Jozef, Mária Batory 18.30 Branislav, Mária Mačura 40v.sob	Za zdravie a B. pož. Andreja k 60. nar.	Božia pomoc a zdravie pre Františka Mruga k 60. nar.
Po	† Rudolf, Kazimír		† páter Štefan Horvath a páter Vincent Babin
Ut	† Anna Britaňáková a ost. z rod.	† Justina, Žofia	
St	6.30 † Mária Kormaňáková a Anton Kohutiár 17.30 † z rod. Krempaskej		† Mária Venglíková
Št	† Viktor a Helena (5.výr) a ost. z rod.	Za zdr. a B.p. Peter, Mária a Mária	† Mária, Jakub a Alojz Fedor
Pi	6.30 zdr. a B.p.v rod. Kušnierikovej 18.30 Jozef Rusnaček s rod.	† František	Marek Krempaský Božie pož. k 40. narod.
So	† Andrej, Mária a Ľudmila		† Viera a Michal Pavličko
Ne	7.30 † Andrej, Anna, Štefan, Zuzana 9.00 Tomáš, Jana s rod. 10.30 za pútnikov z Mariánskej hory 18.30 Mária 70.nar. a rod.	Zdr. a B. pož. rod. Džadoňová	Na úmysel kňaza